

YEPYENİ

6. SINIF

SINAV *Kalitesinde*

PARAGRAF

SORU BANKASI

Görsel Okuma

Tablo ve Grafik Okuma

Sözel Mantık

Metinde Anlam

Metinde Yapı

Metnin Dil ve Anlatımı

Metinler Arası Karşılaştırma

Metin Türleri

Video çözümler için

Akıllı Tahtaya
Uygundur
sinayayin.com

Yayın Sahibi

Sınav Basın Yayın Dağ. Org. San.
ve Tic. A.Ş. Adına Metin ÖZER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Orhan ÖZER

Baskı

Ankara Özgür Web-Ofset Matbaacılık San.
Tic. LTD. ŞTİ. Saray Mah. 205 Cad. No: 4
İç Kapı No: 2 Kahramankazan-Ankara
Tel: 0312 3857077

Sertifika No

44095

Bu yayın, Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı öğretim programlarına uygun olarak Sınav Yazar Kadrosu tarafından yayına hazırlanmıştır. Tüm basım ve yayım hakları Sınav Basın Yayın Dağıtım Org. San. Tic. A.Ş. ye aittir. İzni alınmadan yayının tamamı ya da herhangi bir bölümü mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

0312 3854003

0538 036 28 42

www.sinav.com.tr

bilgi@sinavyayin.com

Alinteri Bulvarı Uzuncağı Caddesi 1249. Sok. No: 17 Yenimahalle-Ostim/ANKARA

İÇİNDEKİLER

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLÜR?	4
ÖN SÖZ	6
BÖLÜM 1 METİNDE ANLAM	7
Metinde Konu - Başlık	9
Metinde Ana Düşünce - Ana Duygu	13
Metinde Yardımcı Düşünce	29
BÖLÜM 2 METİNDE YAPI	41
Metin Oluşturma	43
Metin Tamamlama	55
Düşüncenin Akışını Bozan Cümleyi Bulma	59
Metni İkiye Bölme	63
BÖLÜM 3 METİNİN DİL VE ANLATIMI	67
BÖLÜM 4 METİNLER ARASI KARŞILAŞTIRMA	81
BÖLÜM 5 METİN TÜRLERİ	95
BÖLÜM 6 SÖZEL MANTIK	101
BÖLÜM 7 GÖRSEL OKUMA	111
BÖLÜM 8 TABLO VE GRAFİK OKUMA	121
BÖLÜM 9 KARMA PARAGRAF SORULARI	131
DOĞRU SEÇENEKLER	139

PARAGRAF SORULARI NASIL ÇÖZÜLÜR?

Paragraf sorusu çözmek bilgi gerektirmez ancak metindeki anahtar kavramlar, ipuçları, seçeneklerin metinle ilgisi, soru kalıbının olumlu ya da olumsuz oluşu, kesinlik ya da ihtimal anlamı taşıyan ifadelerle dikkat edilmelidir.

Paragraf soruları ne istendiğine bağlı olarak farklı tekniklerle çözülebilir. Anlamla ilgili sorularda içerik, yapıyla ilgili sorularda paragrafın bölümleri, biçimle ilgili sorularda metnin dil ve anlatım özellikleri dikkate alınmalıdır.

01

Paragrafın gereğinden hızlı okunması anahtar kelimelerin gözden kaçmasına sebep olabilir. Gereğinden yavaş ya da çok okunması da kişide bıkkınlığa sebep olacağı için metindeki önemli noktaların kaçırılmasına yol açabilir. Bu açıdan soruya gerektiği kadar zaman ayrılmalıdır.

02

03

PARAGRAF SORULARINDA BAŞARILI OLMANIN PÜF NOKTALARI

Son olarak bütün paragraf sorularının çözümünü kolaylaştırmak adına okuma alışkanlığı edinmek önemlidir. Antoine Albalat'ın "Okumak, alışkanlıkların en asilidir." sözü bu gerçeği desteklemektedir. Farklı türlerde kitaplar, dergiler, yazılar okunması paragraf sorularında yapılan okumalara ışık tutar.

07

Paragraf sorularının hızlı ve doğru çözülmesi nokta atışı yapmaya benzer. Doğru cevap diğer seçenekleri tamamen elemelidir, soru çözümünde iki seçenek arasında kalınmamalıdır. En önemli detaylardan biri de hiçbir zaman metne öznel yorumların katılmaması gerektiğidir.

04

Paragraf sorularının üç temelden oluştuğu unutulmamalıdır:

- ✓ Metin
- ✓ Soru kökü
- ✓ Seçenekler

Öncelikle soru kökü okunup, ne istendiği anlaşılınca metin ve seçenekler arasında öncelikle uygun olan kısma geçilmelidir.

06

Soru kökünde olumlu ifadeler varsa seçeneklerde metinden ulaşılabilecek, çıkarılacak yargılara öncelikle bakılmalıdır. Soru kökünde olumsuz ifadeler (ulaşılamaz, çıkarılamaz, söylenemez, değinilmemiştir vb.) yer alıyorsa seçeneklerde metinde geçmeyen unsurlara dikkat edilmelidir.

05

PARAGRAFTA

Yanlış X

Paragrafın tamamını okumaya gerek yoktur, başını ve sonunu okumak yeterlidir.

Paragrafı okumaya gerek yoktur, seçeneklerden farklı olanı bulmak yeterlidir.

Uzun paragraflarla hazırlanmış soruları çözmek daha zordur.

Paragraftaki yargılar, genel doğrulardan oluşur.

Doğru ✓

Ana düşünce, paragrafın her yerinde olabileceğinden paragrafın bütünü okunmalıdır.

Bazen doğru olsa bile her zaman aynı sonucu vermeyeceğinden parçanın tamamı okunmalıdır.

Uzun paragraflarla hazırlanmış sorular, kısa paragraf sorularına göre daha kolay çözülür.

Sizden istenen, paragrafın iletisini bulmanızdır. O iletide paragraftaki doğrudur; bu doğru, genel doğru olmak zorunda değildir.

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

B*u eser, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan öğretim programları ve öğrenme çıktıları esas alınarak okuma, anlama, çıkarım yapma ve muhakeme etme yeteneklerinizi ölçmek amacıyla hazırlanmıştır.*

“Sınav Kalitesinde Paragraf” kitabı ile örnek sorular üzerinde yaptığımız incelemeler ışığında, soruyu çözmeye yönelik taktiklerle sizlere bir yol haritası çizmeyi hedefledik. Örnek sorulardaki sözcük sayılarıyla benzer şekilde hazırladığımız paragraflarla sizlere kendinizi test etme imkânı sunmaya çalıştık. Böylece süreyi kullanma ve doğru cevaba ulaşma konusunda sınav benzeri bir çalışmanın size olumlu katkı sağlayacağına inandık.

Kitabımızdaki “Tam Öğrenme” modeline uygun ve disiplinler arası çeşitliliği esas alan testlerle sizi, bilgi düzeyinden analiz-sentez düzeyine çıkaracak yetkinliğe ulaştırmayı amaçladık. Bu kitabın bilgi ve yetenekleriniz ile doğruyu seçmedeki hız kapasitenizi artıracığına inanıyoruz.

Şimdi sıra sizde! Çalışacak ve başaracaksınız. Biz “Sınav” ailesi olarak buna inanıyor ve yanınızda olmaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz.

4. BÖLÜM

MEĞİNDE ANLAM

- MEĞİNDE KONU - BAŞLIK
- MEĞİNDE ANA DÜŞÜNCE - ANA DUYGU
- MEĞİNDE YARDIMCI DÜŞÜNCE

MEĞİNDE KONU - BAŞLIK

- ➔ Konu; metinde üzerinde durulan olay, durum, kişi ya da kavramdır. Başlık ise üzerinde durulan konunun metnin bütününe kapsayacak şekilde ifade edilmesidir. Konu ve başlığın yargı niteliği taşımadığı unutulmamalıdır.
- ➔ Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?
- ➔ Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?" soru kalıpları yaygın olarak kullanılır.

MEĞİNDE ANA DÜŞÜNCE - ANA DUYGU

- ➔ Ana düşünce (fikir), metinde üzerinde durulan konuya bağlı olarak yazarın asıl anlatmak istediği iletidir. Yargı niteliği taşır. Metnin yazarının vermek istediği mesajdır.
- ➔ "Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?"
- ➔ Bu metinde vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?"
- ➔ Bu metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?" soru kalıpları ana düşünce sorularında yaygın olarak kullanılır.
- ➔ şiir şeklinde verilen metinlerde şiirin ana duygusu ön plana çıkar. Ana duygu, şairin dizelerinde özellikle hissettirmek istediği duygudur.
- ➔ "Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?" soru kalıbı ana duygu sorularında yaygın olarak kullanılır.

MEĞİNDE YARDIMCI DÜŞÜNCE

- ➔ Metinde ana düşünceyi destekleyen unsurlar yardımcı düşüncelerdir. Tanımlama, örneklendirme, alıntı yapma vb. yollarla yardımcı düşünceler oluşturulur. Soru kalıbı genellikle olumsuz şekildedir.
- ➔ "Bu metinde ... ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?"
- ➔ Bu metinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?"
- ➔ Bu metinde adı geçen ... ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?"
- ➔ Bu metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?" soru kalıpları yaygın olarak kullanılır.

1.

“Yazar ve okuyucu arasındaki ilişki, bir dostluk ilişkisidir. Bu yüzden yazar okuyucunun, okuyucu da yazarın dostu ve arkadaşısıdır. Bir şiir, bir hikâye, bir makale yazardan okuyucuya gönderilmiş bir mektuptur. Gazeteler, dergiler, kitaplar; sesimizi, sevincimizi, üzüntümüzü birbirimize duyurduğumuz araçlardır. Gazeteye, dergiye, kitaba, yazara ve okuyucuya böyle bir anlam kazandırmak gerekir. Bu tavır, bu kavramlarla ilişkilerimizi daha sağlıklı ve sağlam bir zemine oturtacaktır.”

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazar ve şairleri okuyuculardan ayıran özellik
- B) Sanatçı ve okuyucu arasındaki ilişkinin niteliği
- C) Edebî metinlerin yazılma süreci ve amacı
- D) Sanatın topluma hizmet etme görevi

2.

Anıtkabir'i ilk kez ziyarete gidenlerin genellikle gözden kaçırdığı çok fazla detay bulunur. 750 bin metreka-relik bu alan; Aslanlı Yol, Tören Meydanı ve Mozole dışında Gazi'ye ait eşyaların sergilendiği müzeden Kurtuluş Savaşı'nın ve gösterilen kahramanlıkların anlatıldığı bölüme, özlü sözlerin işlendiği kulelerden Barış Parkı'na kendi içinde tek tek özel detaylar barındırır. Anıtkabir'i rehber kitapçık yardımıyla gezmek, bize detayları yakalamak konusunda büyük ölçüde yardımcı olacaktır.

Bu metinde üzerinde durulan konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anıtkabir'e saygı duymak ve önem göstermek
- B) Anıtkabir'in yer aldığı şehirdeki farklı detaylar
- C) Anıtkabir'de dikkat edilmesi gereken ayrıntılar
- D) Anıtkabir'in diğer anıt mezarlarla ortak yönleri

3.

Bir araştırmaya göre sağlıklı bir kemik gelişimi için ergenlik dönemindeki gençlerin bir günde ortalama 11 saat uyumaları, 3,5 saat hafif düzeyde hareketli olmaları, 90 dakika orta-yoğun düzeyde fiziksel aktivite yapmaları, 8 saatten fazla hareketsiz kalmamaları gerektiği anlaşıldı. Her ne kadar kemik gelişimi, %80 oranında kalıtsal olsa da egzersiz ve doğru beslenme gibi etmenler sayesinde bu gelişimin mümkün olan en yüksek seviyeye ulaşması sağlanabilir.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Kemik gelişiminin kişiye etkilerinden
- B) Güçlü kemikler için beslenme şeklinin öneminden
- C) Kemik yoğunluğu olmasının zararından
- D) Gençlerde kemik gelişimi için yapılabileceklerden

4.

Orta Asya'da bulunan Moğolistan, keşfedilmeyi bekleyen eşsiz bir ülkedir. Tarih ve doğa tutkunlarını kendine çeken Moğolistan, Asya kıtasında yer alan Rusya ve Çin'e komşudur. Moğolistan için "Asya'nın yaylası" demek yanlış olmaz. Dağlar ve platolardan oluşan bu ülke, 1.580 metrelik bir yükseklikte kurulmuştur; bu özelliği ile dünyanın en yüksek rakımlı ülkelerinden biridir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moğolistan'ın dikkat çeken özellikleri
- B) Moğolistan'da yayla turizmi
- C) Moğolistan'ın tarih sahnesindeki yeri
- D) Moğolistan'ın komşu ülkeleriyle ilişkileri

5. İlk uzay yiyecekleri; diő macunlarına benzer tüplerde paketlenmiő, bebek maması kıvamındaki gıdalardı. 1962'de Amerikalı astronot John Glenn, Mercury görevinde alüminyum bir tüpten elma püresi yedi. Sonrasında bilim insanları uzay için daha lezzetli yiyecekler tasarlamaya başladı. Bunun için dondurarak kurutma yöntemi geliőtirildi. Böylece yiyeceklerin besin değerleri korunarak uzun süre dayanması sağlandı. Günümüzde astronotlar kurutulmuő pek çok yiyeceği uzay görevlerinde yiyebiliyor.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Uzay görevine çıkan astronotların keőiflerinden
- B) Uzayda t ketelebilen yiyeceklerin özelliklerinden
- C) Bilim insanlarının tasarladığı farklı besinlerden
- D) Uzayda insan yaőamının s rd rebilirliğinden

6. Beyaz baston, görme engelli bireylerin yaőamlarını kolaylaőtıran önemli bir araçtır. Beyaz bastonun hik yesi günümüzden 103 yıl öncesine dayanmaktadır. 1921 yılında Londra'da trafik kazası geçirerek görme yetisini kaybeden James Biggs isimli fotoğraf sanatçısı, evinin çevresindeki trafik yoğunluğundan tedirgin olarak sürücüler tarafından fark edilmek için bastonunu beyaza boyamıőtır. Oldukça dikkat çeken bu hareket, 1931'de Fransa'da görme engellilerin katıldığı bir etkinlikte kampanyaya dönüőmüő ve beyaz baston, görme engellilerin bağımsızlık sembolü olmuştur.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beyaz baston sembolünün ortaya çıkıő serüveni
- B) Bastonun tarihçesi ve kullanılma amaçları
- C) Görme engelli bireyler için baston kullanımı
- D) Beyaz bastonun trafik yoğunluğunda  nemi

7. Aşağıdaki metinlerin hangisi diğerlerinden farklı bir konuyla ilgilidir?

- A) Bilgisayar, telefon, tablet gibi teknolojik cihazların başında (ekran başında) fazla vakit geçirmek; dikkat dağınlıklı ve konsantrasyon bozukluğu gibi problemlere neden oluyor. Bu durum, çocukların akademik baőarisını olumsuz yönde etkileyerek okulda ve derslerdeki baőarisını düőürüyor.
- B)  ocuklar izledikleri videolarda, çizgi filmlerde veya oynadıkları oyunlarda korkutucu ögelere maruz kalabiliyorlar. Gerçek ile hayal ürünü arasındaki farkı tam olarak anlayabilecek yaőtta olmayan çocuklar, tek başına kalma korkusu, geceleri kabus görme, tek başına tuvalete gidememe gibi olumsuz durumlar yaőayabiliyorlar.
- C) Bilgisayar başında çok fazla oyun oynayan çocukların, gerçek hayattan kopuk olduğu bu süreç boyunca sosyal becerileri zayıflıyor.  evresiyle yeterince iletiőim, etkileőim ve paylaőım içerisinde olmayan çocuklar; tüm bu ihtiyaçlarını sanal ortamda karőtılamaya  alıőıyor.
- D) Hafızasını geliőtirmek isteyen çocuklar için hafıza oyunları, dikkatini geliőtirmek isteyen çocuklar için dikkat oyunları, görsel becerilerini geliőtirmek isteyen çocuklar için görsel oyunlar ve çok daha fazlası teknoloji sayesinde her an elimizin altında. Dolayısıyla günümüz çocukları teknoloji sayesinde ne kadar da őanslı.

8. Stockholm'de yaşayan ve işine bisikletiyle giden Erik Ahlstrom, güzergâhındaki çöpleri görüyor ve bu çöplerin kimi zaman birkaç hafta boyunca doğada durmasından rahatsızlık duyuyordu. Günün birinde küçük bir alandaki çöpleri topladı ve bunun kendisini rahatlattığını fark etti. O günden sonra koşu yaparken gördüğü çöpleri toplamaya başladı. Böylece dünyada pek çok ülkenin katıldığı "çöp topla ve koş" anlamına gelen "plogging" sporunun öncüsü oldu.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Plogging Sporunun Ortaya Çıkış Öyküsü
- B) Plogging Akımına Katılan Ülkeler
- C) Plogging Sporunun Malzemeleri
- D) Ülkemizde Plogging Etkinliği

9. 2022 yılında yayımlanan bir çalışmada spor yapmak için hiçbir zaman geç olmadığı belirtildi. Altmış beş yaş ve üzeri 115.489 kişi ile gerçekteşirilen bu çalışmada hem aerobik antrenmanın hem de kas güçlendirme egzersizlerinin sekiz yıl içinde ölüm riskini azalttığı görüldü. Bilim insanları, 85 yaşından büyük kişilerde de bu olumlu etkinin görüldüğünü belirtiyor.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Spor Yapmanın Yaşı Yok
- B) Vücudu Geliştiren Spor Türleri
- C) Hastalıkları Önleyen Spor
- D) Sporun Kemiklere Faydası

10.

I. Mis kokusuyla nerede olsa kendini belli eden kekik, et yemeklerinden salatalara birçok tarifte kendine yer buluyor. Saksıda yetiştirmesi oldukça kolay olan kekik, toprak bakımından çok seçici olmasa da killi ve gübrelili topraklarda daha verimli büyüyor.

II. Keskin koku ve aromaya sahip dereotunun ekimi için ilkbahar başlangıcını seçerseniz daha çok verim alabilirsiniz. Dereotunun tohumları toprakla dolu saksıya aralıklarla serpiştirilmeli, üzerine ince bir kat gelecek şekilde tekrar toprak eklenmeli ve sonrasında can suyu verilmelidir.

III. Balık sofralarının vazgeçilmezi rokayı saksıda yetiştirmek için öncelikle roka tohumlarını ekim işleminden bir gün önce nemli bir bezin içinde bekletmenizi öneririz. Bu işlem, tohumların çimlenmesini ve daha hızlı sonuç alınmasını sağlayacaktır.

Numaralanmış metinlerin üçüne de getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlkbaharda Ekilebilecek Bitkiler
- B) Et Yemeklerinde Kullanılan Yeşillikler
- C) Saksıda Yetiştirilebilen Bitkiler
- D) Salata Yeşilliklerinin Faydaları

11. Bir bahar akőamında
Kar suları beslerken yayla çimenlerini
İçin için kaynamak istiyorum
Serin sular gibi çağlamak istiyorum

Bu Őiire getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Havada Kar Sevinci
B) Doğaya Özlem
C) Yaşama Sevinci
D) Bahar Sevgisi

12. Dil bağı, dil altı bağının kalınlaŐması ya da kısılmasına bağlı dilin hareketlerinin kısıtlanmasıdır. Bir teoriye göre dil bağı bebeklerde emmeyi ve konuşmayı engelleyebilir. Cerrahi düzeltme gerekliliği kesin değildir ancak 2-4 yaŐlarında konuşma problemleri oluŐturuyorsa düşünülebilir.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bebeklerde Konuşma Sorunları
B) Bebeklikte Dil Bağı ve Tedavisi
C) Bebeklik Dönemi Sorunları
D) Bebekte Dil Bağının OluŐum Nedeni

13. Őiirde her kelime bir iŐaret taŐıdır. Her kelime gerektiğinde yüreğimizde yaralar açar, gerektiğinde bunların ilacı olur. Böylece önümüze düŐer ve bize iŐık olur. Her taŐın olduğu yerde bizi durdurur, düŐündürür. Bir yanda kurumuŐ bir ağacın yüzünde gizli bir tarihi seyrederken öte yanda her bir motifle tarihin arka planına gideriz. Diyelim ki önümüzde Yunus'la gönül haritaları, Âkif'le toplum, Yahya Kemal'le tarih, Necip Fazıl'la doğaötesi haritalar açılır.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir Dilindeki Ahenk Unsurları
B) Őiirlerde İŐlenen Temalar
C) Őiirde Kelimelerin İŐlevleri
D) Şiirin Toplum İçindeki Yeri

14. Ne oldu çocukluğum?

KöŐelerinde nefes nefese koŐtuđum odalar?
Ortalarında tahta at koŐturduđum geniş sofalar?
Sofalarda gizli yuvalarım, gizli yerlerim?

Bu Őiire getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukluk Özlemi
B) Çocukluk Hayalleri
C) Oyuncak Sevinci
D) Çocuk Sevgisi

1. Fatih Sultan Mehmed tahta geçtiği zaman bir kuyruklu yıldız görünmüştü. Bizans kiliselerinde o zaman yıldız, Türk ve Müslüman dostu şeklinde ilan edilmişti. Bu kuyruklu yıldızın, sonra Halley Kuyruklu Yıldızı olduğu öğrenildi. Balkan Harbi'nde Bulgarlar Çatalca'ya kadar ilerlerken Halley Kuyruklu Yıldızı yine görünmüştü. O zaman kiliseler, "Türklerin uğur yıldızı göründü, Bulgarlar yine mağlup olacaklar!" demişti ve olaylar da böyle oldu.

Bu metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçmişten günümüze tarih sadece tekrarlardan ibarettir.
B) İnsan, coğrafya ve tarihi kendi inandığı şekilde yorumlayabilir.
C) Batıl düşünceler hiçbir devirde gerçeğin önüne geçmemiştir.
D) Tarihte her milletin dostu az, düşmanı çok olmuştur.

2. Birçok insan yaşın bilgelikle doğru orantılı olduğunu düşünür. Ancak yaşlı insanların bazen gençlerden daha az bilge olduğunu görebiliriz. Çünkü yaş ilerledikçe insanın zekâ seviyesi artmaz. Yaş ilerledikçe birtakım tecrübeler oluşur ama insan için sadece bu yeterli değildir. Bir problem karşısında zeki bir genç, sadece mantığını kullanarak çözüm yolunu ararken yetişkin bir insan, deneyimleriyle onu çözmeye çalışır. Bu nedenle akıl, yaşla ilgisi olmayan bir hazinedir. İnsanın düşünme yeteneği, yaşla değil; edinilen birikime bağlı olarak gelişir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu metinde anlatılmak istenen özetler niteliktedir?

- A) Akılları pazara çıkarmışlar, herkes yine kendi aklını almış.
B) Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
C) Akıllı, sözünü akılsıza söyler.
D) Akıl yaşta değil, baştadır.

3. Herhangi bir olayın iyi veya kötü, doğru veya yanlış, güzel veya çirkin olması; kişinin olaya bakışıyla anlam bulur. Tıpkı aynı resme bakan birçok insanın gördüklerinden farklı anlamlar çıkarması gibi... Tek bir bakış açısının tek bir boyut olduğu ve asla olayın tamamını yansıtmadığı söylenebilir. Bu, kişiyi sadece sınırlı davranmaya iter. Hiçbir durum, tek bir bakış açısı ile değerlendirilemez. Olaya birçok bakış açısıyla yaklaşmak, onun daha kapsamlı bir şekilde kavranmasına yardımcı olur. İşte hayat da böyledir, kişi kendini daha mutlu hissetmek istiyorsa farklı bakış açıları kazanmaya açık olmalıdır.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her olay, farklı bakış açılarıyla yaklaşıldığında anlam ve değer kazanır.
B) Yaşanan bir durumu tek yönüyle ele almak öz güven eksikliğini gösterir.
C) Mutluluğu yakalayabilmenin ilk şartı hayata sadece olumlu bakabilmektir.
D) İnsanın başına gelen her olay, içinde iyi ya da kötü sonuçlar barındırır.

4. Ne acım yansır dışa ne de perişanlığım
Tüketemez ömrümü karamsar bir düşünce
Devam eder coşkuyla hayata bağımlılığım
Etrafımda ışıklar bir yanıp bir sönünce

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci
B) Geçmişe özlem
C) Yalnızlığın hüznü
D) Gelecek endişesi

5. Aşağıdaki metinlerin hangisinde verilmek istenen mesaj diğerlerinden farklıdır?

- A) Özellikle z kuşağının dinlediği müziklere kulak kabartmak zorunda kalıyorum. Çarşıda veya yürüyüş yollarında sürekli bunlar kulağıma çalınıyor. Önceleri çok sınırlı bir kitle tarafından dinlendiğini düşündüğüm bu müziklerin, gençlerin birçoğunun diline dolandığını görünce şaşırıyorum. Hâlbuki Türk halk ve sanat müziği türkünün sözlerindeki derinliği, bu şarkılarda görmek mümkün değil.
- B) İnsan; kulağına hoş gelen her türden, dilden veya ezgiden bir müziği dinleyebilir. Bu, insanın doğasında var olan bir şey. Kaldı ki müzik biraz da zevk işidir, yani tartışmaya pek açık bir şey değildir. Fakat anlamadığım şey, aslında dinleyenlerin bile anlam veremedikleri sözlerin, nota ve makamdan yoksun bir ezgiyle bir araya getirilmiş olması. Müzik, bir sanat ziyafeti olmalıyken bazı müziklerin insanın kulağını yıpratması çok rahatsız edici gerçektir.
- C) Günümüzde yediden yetmişe her yaşa hitap eden geniş bir müzik türü yelpazesi var. Her şey değiştiği gibi zaman ilerledikçe elbette müzik de değişecek, yenilenecek, farklı türlere açık hâle gelecek. Bu, gayet doğal bir durum. Önemli olan müziğin evrensel olduğunu hatırlayıp herkesin zevkine hitap eden türü bulabilmektir. Bir baba ya da anne ile çocuklarının farklı çeşit müzik dinlemesi çok normal, kuşak farkı ve çağın gerektirdiği bir durum.
- D) Nerede o geçmiş zaman melodileri, kulakların pasını silen tınılar, tüyleri diken diken eden sesler? Günümüze bakıyorum da insanlar hiç anlamı olmayan söz ve seslerin esareti altında. Hangi türde olursa olsun eskiden ne şarkı sözü yazmak ne beste yapmak bu kadar kolaydı. Şimdi eline bir müzik aleti alan hemen kendini şarkıcı sanıyor, dahası kendine her nasıl oluyorsa dinleyici bulabiliyor. Oysa bu müzik, insanın sadece başını ağrıtmada başarılı.

6.

“Dedelerimiz, ömürleri boyunca “verimli arkadaş” saydıkları ağacı her yerde arayıp yetiştirmiş, ona gönüllerinin en derin sevgi ve saygısını armağan etmişlerdir. Ağaçlarımız, halkımızın duyuş ve düşüncesine girmiş, sinmiştir. Onlarda bizi, bizde onları görmemek mümkün olmaz.”

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ağaçlara saygı duymak evrenselidir.
- B) Bir ağaç birden çok canlının yuvasıdır.
- C) Kültürümüzde ağacın önemli bir yeri vardır.
- D) Ağaçlar çocuklara arkadaşlık eder.

7.

Duyguların çeşitliliği ve karmaşıklığı, insan deneyimini zenginleştirir. Her bireyin duygusal yaşantısı, kendine has ve benzersizdir. Duygularımızı kabul etmek, anlamak ve yönetmek de duygusal zekâmızı geliştirmemize ve daha anlamlı bir yaşam sürmemize yardımcı olabilir. Aynı zamanda başkalarının duygularını da anlamak ve onlara saygı göstermek, sağlıklı ve destekleyici ilişkiler kurmamıza olanak tanır.

Bu metinde vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeşitli duygular her kişide farklı şekil ve zamanlarda ortaya çıkar.
- B) İnsan, duygularını ve başkalarının duygularını tanıdıkça yaşamına anlam katar.
- C) Her olaya verilebilecek tepkinin ifade edilebildiği karmaşık bir duygu vardır.
- D) Duygusal insanlar, birçok olayın akılla açıklanacak yönünü görmekten kaçınırlar.

8.

Teknoloji, hayatımızın her alanında büyük bir etki yaratıyor. Bilgisayarlar, akıllı telefonlar ve internet sayesinde bilgiye ulaşmak çok kolaylaştı. Eskiden saatler süren işler, şimdi birkaç dakika içinde yapılabilir. Örneğin, bir arkadaşımıza mesaj göndermek ya da bir proje için bilgi toplamak artık çok basit. Ancak teknolojinin bu kadar yaygınlaşması bazı sorunları da beraberinde getiriyor. Söz gelimi insanlar, bilgisayar başında çok vakit geçirince hareketsiz kalıyor ve bu da sağlık sorunlarına yol açabiliyor. Ayrıca internet üzerinden paylaşılan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek zor olabiliyor. Teknolojiyi doğru ve dengeli kullanmak, bu sorunları en aza indirmemize yardımcı olacaktır.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik ilerlemeler, günlük yaşamımızı kolaylaştırırken birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir.
- B) Bilgisayar, akıllı telefon, internet gibi teknolojik gelişmeler insana işlerini gerçekleştirmede hız kazandırır.
- C) Teknoloji doğru ve dengeli kullanılsa bile insana verdiği fiziksel zararları giderebilecek bir çözüm yoktur.
- D) İnternet üzerinde, sosyal medyada yayılan pek çok haberin doğruyu yansıtmadığı bilinen bir gerçektir.

9.

Dünya, bize yaşamak için gerekli olan her şeyi sunuyor: temiz hava, su, yiyecek ve barınak. Ancak bu kaynaklar sonsuz değil. Su kaynaklarımızı kirlettiğimizde veya ağaçları kestiğimizde, gelecek nesillerin bu kaynaklara erişimi zorlaşır. Doğal kaynakları sürdürülebilir şekilde kullanmak, onları dikkatli ve bilinçli bir şekilde tüketmek demektir. Örneğin suyu boşa harcamamak, geri dönüşüm yapmak ve enerji tasarrufu sağlamak önemlidir. Böylece hem çevremizi korumuş hem de geleceğimizi güvence altına almış oluruz. Her birimiz, küçük adımlarla başlayarak büyük değişiklikler yapabiliriz.

Bu metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Su kaynakları boşa harcanmamalıdır.
- B) Temiz havanın kirlenmesi yaşamı tehlikeye atar.
- C) Doğal kaynaklar sürdürülebilir şekilde kullanılmalıdır.
- D) Geri dönüşümü ihmal etmek çevre kirliliğini artırır.